

Plan van aanpak JOGG-Aalsmeer

2015 – 2017

Voor een gezonde omgeving en een gezonde jeugd

Dit plan van aanpak is een groeidocument en is door de stuurgroep JOGG Aalsmeer op 20 mei 2015 goedgekeurd. Binnen verschillende settingen worden SMART-doelen geformuleerd om een gezond gewicht en een gezonde leefstijl bij kinderen en jongeren in Aalsmeer te bevorderen. Hierdoor wordt in elke setting een gezond aanbod gerealiseerd zodat de gezonde keuze een makkelijke keuze wordt. Tot op heden zijn SMART-doelen binnen de setting onderwijs, kinderopvang, welzijn, sport en zorg in Kudelstaart geformuleerd.

Datum: 30 september 2015

jongeren op
gezond gewicht **Aalsmeer**

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Aalsmeer in cijfers	3
2.1 Situatieschets Aalsmeer	3
2.2 Overgewicht in Aalsmeer	4
3. Hoe gaat Aalsmeer haar JOGG aanpak vormgeven?	7
3.2 Doelgroep JOGG Aalsmeer	7
3.3 Keuze JOGG-gebied	7
4. Doelstellingen JOGG Aalsmeer	8
4.1 Programmadoel	9
4.2 ER-doelen en SMART-doelen.....	9
4.2.1 SMART-doelen setting onderwijs	9
Huidige stand van zaken	9
Inzet van de scholen	9
4.2.2 SMART-doelen setting kinderopvang.....	11
4.2.3 SMART-doelen setting Sport	11
4.2.3 SMART-doelen setting welzijn en zorg	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
4.3 Procesdoelen	11
5. Voorstel Themakeuze	13
6. Voorstel JOGG-organisatie Aalsmeer	14
6.1 Stuurgroep.....	14
6.2 Projectgroep	14
6.3. JOGG-regisseur	15
6.4 Werkgroepen.....	15
6.5 Beoogde stakeholders	16
6.5.1 Stakeholdersbijeenkomsten	16
6.5.2 Activiteiten stakeholders.....	16
7. Budget en personele inzet JOGG Aalsmeer.....	16
8. Uitvoeringsplan JOGG Aalsmeer.....	18
Bijlage 1: Aanknopingspunten voor JOGG-Aalsmeer bij gemeentelijke nota's.....	199
Bijlage 2: Opzet uitvoeringsplan JOGG Aalsmeer	21

1. Inleiding

JOGG (Jongeren Op Gezond Gewicht) is een bewezen effectieve aanpak (geen project) waarbij iedereen in stad, dorp of wijk zich inzet om gezond eten en bewegen voor jongeren gemakkelijk en aantrekkelijk te maken. Jongeren, hun ouders en hun omgeving staan hierbij centraal. Het is een lokale aanpak waarbij niet alleen ouders en gezondheidsprofessionals zich bezighouden met het bevorderen van een gezonde leefstijl bij kinderen, maar bijvoorbeeld ook winkeliers, bedrijven, scholen en de gemeente zelf. JOGG vormt als een paraplu de verbinding tussen bestaande en nieuwe interventies. Daarbij is `JOGG` een label: aantrekkelijk en herkenbaar voor bewoners van de gemeente, publieke- en private partijen en kan gebruik worden gemaakt van nationale communicatiemiddelen voor lokaal gebruik.

Het hoofddoel van JOGG is: *De stijgende trend van het percentage kinderen en jongeren van 0-19 jaar met overgewicht en obesitas omzetten in een daling.*

In de afgelopen dertig jaar zijn overgewicht en obesitas flink toegenomen. Onder kinderen is overgewicht de laatste drie decennia meer dan verdubbeld. De laatste jaren is de stijging afgevlakt. Op dit moment heeft 14% van de Nederlandse jeugd van 2 tot 21 jaar overgewicht, waarvan 2% obesitas. Meisjes hebben vaker overgewicht dan jongens: 15% versus 13%. Overgewicht komt vaker voor bij jongeren die afkomstig zijn uit gezinnen met een lage sociaal economische status, jongeren van allochtone afkomst en eenoudergezinnen (Landelijke groeistudie TNO, 2010).

Overgewicht ontstaat door een positieve energiebalans, waarbij of te veel (ongezonde) voeding wordt geconsumeerd of te weinig wordt bewogen. Kinderen met overgewicht hebben meer kans op allerlei gezondheidsproblemen, zowel op jonge als op latere leeftijd. Overgewicht vergroot het risico op bijvoorbeeld een bepaald type suikerziekte, hart- en vaatziekten, enkele soorten kanker, artrose en depressie. Dikke kinderen hebben ook vaak te maken met stigmatisering. Hierdoor hebben zij meer kans op een lagere zelfwaardering en daarmee samenhangende psychosociale problemen, zoals eenzaamheid, verdriet en gespannenheid.

De preventie van overgewicht moet al op jonge leeftijd beginnen. Het gedrag van kinderen is namelijk gemakkelijker te beïnvloeden dan dat van volwassenen, omdat bij de laatste groep bepaalde gewoontes al zijn ingesleten. Tevens blijkt het op gewicht blijven voor mensen die zijn afgevallen moeilijker te zijn dan het voorkómen van gewichtsstijging voor mensen met een gezond gewicht. De gemeente Aalsmeer richt zich daarom in eerste instantie op de jeugd in het voorkomen van (ernstig) overgewicht, waarbij oudere leeftijdsgroepen niet vergeten worden.

2. Aalsmeer in cijfers

Bij het lokaal opstarten van een JOGG-beweging is het noodzakelijk om een beeld te scheppen van de huidige situatie binnen een gemeente. De gekende uitgangssituatie heeft de uiteindelijke concretisering van de doelstellingen bepaald.

2.1 Situatieschets Aalsmeer

In Aalsmeer wonen 31.079 inwoners (Tabel 1). De gemeente is te onderscheiden in drie geografische gebieden: Aalsmeer, Kudelstaart en Oosteinde. Het totale aantal 0-19 jarigen in de gemeente was per 1 januari 2015 7.832. Er zijn tien basisscholen in Aalsmeer¹. Daarnaast is er één vmbo-t, één vmbo- groen

---

¹ Openbaar: Samen één, Kudelstaart, Zuidooster; Rooms-katholiek: Jozefschool, Antonius, Oosteinder en protestants-christelijk: De Hoeksteen, De Wegwijzer, De Brug en de Graankorrel.

en één mbo groen. Allen van het Wellant College. Er zijn vijf kinderopvangaanbieders, waarvan er drie vroegtijdige en voorschoolse educatie (VVE) aanbieden.

Tabel 1. Aantal inwoners per gebied in de gemeente Aalsmeer.

Leeftijden	Aalsmeer	Kudelstaart	Oosteinde	Totaal
0 tot 4 jaar	415	513	455	1383
4 t/m 12 jaar	1145	1192	1537	3874
13 t/m 19 jaar	934	709	932	2575
20 t/m 64 jaar	6479	5600	5690	17769
65-plus	3064	1187	1227	5478
Totaal	12037	9201	9841	31079

Bron: GBA, situatie op 01-01-2015.

2.2 Overgewicht in Aalsmeer

Overgewicht cijfers op basis van gemeten lengte en gewicht tijdens de Periodieke Gezondheidsonderzoeken (PGO) in de periode 2011-2012 (GGD Amsterdam, 2014) laten zien dat 6% van de 3-jarigen, 7% van de 5-jarigen en 13% van de 10/11 jarigen overgewicht² of obesitas heeft in Aalsmeer (zie Tabel 2). Kijkende naar de uitkomsten van de Gezondheidsmonitor onder volwassenen, waar ook de gegevens over ouders van de kinderen zich in bevinden (19-34 en 35-49 jaar), zie je dat het percentage overgewicht toeneemt met het toenemen van de leeftijd. Gemiddeld heeft 47% van de volwassenen van 19 jaar en ouder in Aalsmeer overgewicht. Dit is vergelijkbaar met het Nederlandse gemiddelde (48%; CBS 2010).

Tabel 2. Overgewicht in Aalsmeer 2010-2013 (inclusief obesitas) naar leeftijd (%).

Leeftijd	overgewicht	obesitas	Aalsmeer overgewicht of obesitas	meetmoment
3 jaar	5	1	6	2012-2013
5 jaar	6	1	7	2011-2013
10/11 jaar	12	1	13	2011-2013
13/14 jaar	10	1	11	2012-2013
19-34 jaar	29	2	31	2010
35-49 jaar	37	11	48	2010
50-64 jaar	40	10	50	2010
65-74 jaar	46	14	60	2010
75+ jaar	47	12	59	2010

Bronnen: GGD Amsterdam: Jeugd: (doorlopende) Periodieke Gezondheidsonderzoeken (PGO) (gemeten), Volwassenen (19 jaar en ouder): Gezondheidsmonitor (zelfrapportage).

Behalve leeftijd is geslacht ook een risicofactor voor overgewicht. Bij de jongste kinderen van 3 en 5 jaar zien we dat overgewicht bij meisjes ongeveer twee keer zo vaak voorkomt als bij jongens. Onder

² Overgewicht wordt bepaald aan de hand van de Body Mass Index (BMI): het lichaamsgewicht (kg) gedeeld door het kwadraat van de lichaamslengte (m). Voor volwassenen geldt: BMI > 25 is overgewicht; BMI > 30 is obesitas. Voor jongeren onder de 18 jaar zijn de grenzen afhankelijk van leeftijd en geslacht.

volwassenen van 19-64 jaar hebben mannen juist vaker overgewicht dan vrouwen. Een verband met etnische afkomst is niet gevonden.

Tabel 3. Overgewicht (inclusief obesitas) naar leeftijd, geslacht en afkomst (%).

	3 jaar	5 jaar	10/11 jaar	13/14 jaar	19-64 jaar	65+ jaar
geslacht	*	*			*	
Man	5	4	13	11	51	61
vrouw	8	10	13	12	36	58
afkomst						
Nederlands	6	7	14	11	44	59
niet-Nederlands	7	8	11	-	45	-

* Significant verschil tussen mannen en vrouwen; $p < 0,05$

Overgewicht per gebied

De overgewichtcijfers (2012-2013) van de drie te onderscheiden gebieden staan in Tabel 4. Er is geen specifiek gebied dat duidelijk meer of minder inwoners met overgewicht heeft.

Tabel 4. Overgewicht (inclusief obesitas) naar gebied en leeftijd (%)

leeftijd	Aalsmeer	Oosteinde	Kudelstaart
3 jaar	7	5	7
5 jaar	6	8	7
10/11 jaar	14	10	16
13/14 jaar	13	9	14
19-64 jaar	45	43	43
65+ jaar	58	63	57

Bron: Factsheet Overgewicht in Aalsmeer, GGD Amsterdam.

Gezondheid en leefstijl onder basisschoolkinderen in Aalsmeer

De GGD Amsterdam onderzoekt ieder jaar de gezondheid van de jeugd en de factoren die met de gezondheid samenhangen, zoals leefstijl en leefomgeving. Dit wordt de Jeugdgezondheidsmonitor genoemd. De Jeugdgezondheidsmonitor voor kinderen in het basisonderwijs wordt uitgevoerd met behulp van een vragenlijst gericht aan de ouders met vragen over het beweeg- en eetgedrag van hun kind. De ouders ontvangen deze vragenlijst voorafgaand aan het periodiek gezondheidsonderzoek (PGO) op 5- en 10-jarige leeftijd van het kind. De arts of verpleegkundige van Jeugdgezondheidszorg gebruikt deze vragenlijst voor de uitvoering van het PGO. In totaal zijn tijdens de meetperiode 2011-2012 in Aalsmeer 662 kinderen gemeten (Verhagen et al., 2012). De resultaten van het onderzoek staan samengevat in Tabel 5.

De resultaten wijzen uit dat 10% van de kinderen overgewicht heeft. Het blijkt dat ruim 20% niet lid is van een sportvereniging, ongeveer de helft minder dan één uur per dag beweegt en zo'n 5% van de kinderen buiten schooltijd meer dan twee uur per dag naar een beeldscherm kijkt (tv kijken, computeren of spelen op de spelcomputer). Verder eet 15% van de kinderen niet dagelijks fruit en/of groente. Over het algemeen lijken de kinderen in Aalsmeer een gezonde leefstijl te hebben. Echter, Aalsmeerse kinderen eten gemiddeld wel significant minder groente en fruit dan kinderen in woonachtig in haar buurgemeenten. Het grootste verschil met de andere kinderen uit de regio is dat

kinderen uit Aalsmeer gemiddeld meer dan twee zoete dranken drinken. Ruim de helft van de Aalsmeerse kinderen (56%) drinkt namelijk meer dan twee zoete dranken per dag.

Tabel 5. Resultaten Jeugdgezondheidsmonitor basisonderwijs 2011-2012 (GGD Amsterdam).

	Aalsmeer n=662	Amstelveen n=1287	Diemen n=414	Vuurer- Amstel n=245	Uithoorn n=555	regio n=3163
lichamelijke gezondheid						
gezondheidsklachten	36,7	37,3	42,2	44,4	40,1	38,8
slechte mondhygiëne	5,5	8,4	9,3	5,3	8,4	7,7
>3 weken schoolverzuim	1,6	1,8	2,2	1,3	2,2	1,9
gewicht						
overgewicht	10,2	9,8	14,5	10,3	9,4	10,5
obesitas	1,4	1,9	3,6	1,6	1,5	1,9
beweedgedrag						
lid zijn van een sportclub	78,9	78,2	73,7	85,0	74,5	77,7
lichamelijk actief ^a	51,0	49,4	52,6	59,9	52,9	51,5
voldoet aan NCTV ^b	94,3	93,9	94,3	96,9	92,6	94,0
eetgedrag						
ontbijt, elke dag	98,9	98,4	96,8	98,9	97,8	98,3
fruit, elke dag	84,6	89,0	92,4	91,4	79,8	87,2
groente, elke dag	85,8	90,9	85,4	92,3	84,2	88,2
max. 2 zoete dranken pd ^c	43,7	63,0	54,8	56,1	46,4	54,9
max. 3 tussendoortjes pd	96,8	96,8	96,9	96,3	96,6	96,8

  de gemeente scoort significant beter dan de overige vier gemeente samen, $p < 0.05$

  de gemeente scoort significant slechter dan de overige vier gemeente samen, $p < 0.05$

^a lichamelijk actief; minimaal één uur per dag fietsen, wandelen, sporten, buitenspelen

^b NCTV = norm beeldschermtijd

^c per dag

Op basis van de cijfers kan geconcludeerd worden dat het raadzaam is om in te zetten op:

- het reduceren van zoete dranken
- het bevorderen van het beweeggedrag en
- het bevorderen van de consumptie van groente en fruit.

Op basis van de regionale cijfers (niet gepresenteerd) verdienen met name extra aandacht:

- kinderen met een lage sociaal economische status,
- kinderen van niet-Nederlandse ouders en
- kinderen die niet bij beide ouders wonen.

De GGD Amsterdam adviseert dan ook in te spelen op:

1. het drinken van water
2. het bevorderen van bewegingsstimulering en
3. het verbeteren van voedingsgewoonten.

En daarbij extra aandacht te besteden aan risicogroepen.

Gezondheid en leefstijl onder VO-scholieren

De GGD Amsterdam voert eens per vier jaar het EMOVO (Elektronische Monitor en Voorlichting) uit onder de tweede- en vierdeklassers in het voortgezet onderwijs (13/16 jaar) in de regio Amstelland (Aalsmeer,

Amstelveen, Ouder-Amstel en Uithoorn). Het EMOVO levert veel kwantitatieve informatie op over de gezondheid en leefstijl van de jeugd. De meest recente EMOVO-gegevens die op het moment van schrijven beschikbaar zijn, stammen uit het najaar van 2009 (publicatie: mei 2011). De resultaten van het EMOVO-onderzoek uit 2013 worden in de tweede helft van 2015 meegenomen in het plan van aanpak JOGG Aalsmeer.

3. Hoe gaat Aalsmeer haar JOGG aanpak vormgeven?

Om uitvoering te geven aan het speerpunt 'preventie van overgewicht' uit de nota 'Gezondheid op Peil 2010-2014' en het bewerkstelligen van een integrale aanpak, is de gemeente Aalsmeer vanaf januari 2015 JOGG-gemeente geworden. In Aalsmeer zijn verschillende partijen actief binnen het terugdringen van overgewicht, waaronder de gemeente, de GGD Amsterdam, de fysiotherapeuten, diëtisten, huisartsen, sportverenigingen, scholen en de kinderopvang. De huidige aanpak voor de preventie van overgewicht is echter nog te versnipperd, te kortdurend of wordt niet in samenhang uitgevoerd. Ook zouden meerdere beleidsterreinen van de gemeente kunnen bijdragen aan de preventie van overgewicht. De belangrijkste gemeentelijke nota's die mogelijkheden bieden om overeenkomstige doelstellingen gezamenlijk op te pakken zijn opgenomen in Bijlage 1. Om meer kinderen op een gezond gewicht te krijgen is de betrokkenheid van zoveel mogelijke partijen in de wijk, zoals het bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties, het onderwijs en zorgverleners zeer gewenst. Samen kan gebouwd worden aan een effectieve integrale aanpak die gebaseerd is op vijf pijlers (zie Figuur 1):

1. *Politiek-bestuurlijk draagvlak.*
2. *Publiek-private samenwerking.*
3. *Sociale marketing.*
4. *Wetenschappelijke begeleiding en evaluatie.*
5. *Verbinding preventie en zorg.*

Figuur 1. De 5 pijlers van de JOGG aanpak.

3.2 Doelgroep JOGG Aalsmeer

JOGG richt zich op jongeren van 0-19 jaar. In het B&W besluit 'Uitvoering JOGG Aalsmeer' van 16 september 2014 kiest de gemeente Aalsmeer kinderen van 4 t/m 12 jaar als focusgroep. Aangezien de grootste stijging van het percentage kinderen met overgewicht in Aalsmeer zich ontwikkelt in de basisschoolleeftijd (zie Tabel 2 en 4) en kinderen in de eerste levensjaren leren eten en bewegen, is de doelgroep 0 tot en met 12 jaar de meest logische keuze. Vanwege hun grote invloed, voornamelijk op jonge kinderen, is het van groot belang om ook de ouders in de doelgroep op te nemen. Het voorstel is om in Aalsmeer de focus in eerste instantie te leggen op de doelgroep **kinderen van 0 tot en met 12 jaar en hun ouders/verzorgers** en vervolgens in het tweede en/of derde jaar de aanpak te verstevigen richting de doelgroep 13-19 jaar. Interventies gericht op jongeren van 13 jaar en ouder kunnen meer en meer direct op de jongere zelf gericht zijn. Naarmate jongeren ouder wordt, zullen zij namelijk steeds meer zelf keuzes (mogen) maken.

3.3 Keuze JOGG-gebied

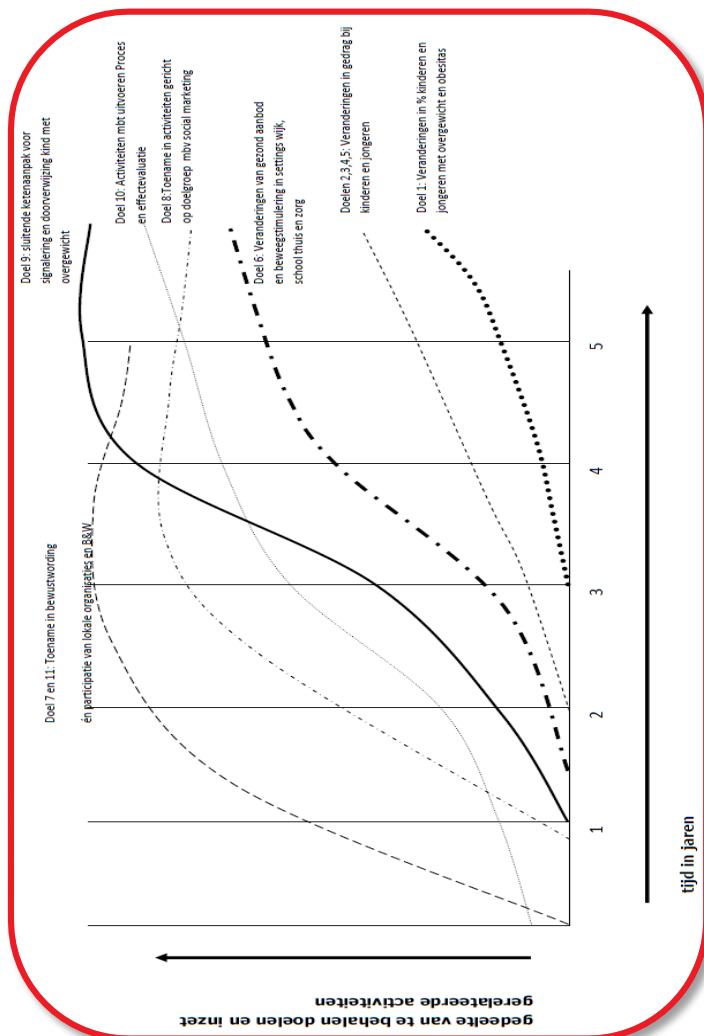
Het landelijk JOGG-bureau adviseert om een focusgebied te kiezen waar met de JOGG aanpak gestart wordt. In dit gebied worden bestaande activiteiten versterkt en aangevuld met nieuwe interventies om de gestelde doelen te behalen. De ervaring vanuit JOGG leert dat door te focussen de beste resultaten

behaald worden en de JOGG-aanpak beheersbaar blijft. De inzet zal gemeten worden en resultaten zullen gebruikt worden om draagvlak te behouden en stakeholders in andere delen van Aalsmeer te motiveren. Interventies die in de gehele gemeente ingezet kunnen worden (zoals bijvoorbeeld de Gezonde Sportkantine) zullen ook daadwerkelijk in de gehele gemeente onder de aandacht gebracht en geïmplementeerd worden. Voorstel is om binnen Aalsmeer te kiezen voor het gebied **Kudelstaart**. Deze keuze is gebaseerd op de cijfers van het percentage overgewicht dat daar iets hoger ligt (zie Tabel 4).

4. Doelstellingen JOGG Aalsmeer

Het landelijk JOGG-bureau heeft een tijdslijn opgesteld om inzicht te geven in de termijn waarop resultaten met de JOGG aanpak kunnen worden behaald (zie Figuur 2). JOGG vergt een lange adem. Effecten op gedrag zijn lastig te meten kunnen op zijn vroegst pas na drie jaar verwacht worden. Echter, een toename in bewustwording en participatie in de lokale organisaties kan in de eerste jaren al bereikt worden. Op basis van de gemeentelijke beleidsplannen en op advies van GGD Amsterdam wordt er binnen JOGG Aalsmeer gekozen voor concrete programmadoelen en procesdoelen. De doelen worden opgesteld in termen van –er (meer, minder, beter etc) en geoperationaliseerd naar SMART-doelen. Bij deze vertaling worden de intermediaire doelgroepen intensief betrokken. Dit is noodzakelijk om het benodigde draagvlak voor uitvoering en borging te bereiken. De doelen worden in de volgende paragraaf nader toegelicht.

Figuur 2. Tijdslijn JOGG

4.1 Programmadoel

Op basis van het B&W besluit `Uitvoering JOGG Aalsmeer` van september 2014 wordt de volgende missie geformuleerd:

Missie

Een gezond gewicht en een gezonde leefstijl bij kinderen en jongeren in Aalsmeer.

In 2015 – 2016 ligt de focus op de leeftijdscategorie 0 t/m 12 jaar. Vanaf schooljaar 2016 – 2017 zal de JOGG-aanpak mogelijk uitgebreid worden naar de doelgroep 13 tot 19 jaar.

4.2 ER-doelen en SMART-doelen

Omdat verandering in gedrag bij de doelgroep vaak lastig en pas op lange termijn meetbaar is gekozen om op basis van de geformuleerde missie in hoofdstuk 4.1 ER-doelen op te stellen die in overleg met diverse Aalsmeerse organisaties vertaald kunnen worden naar concrete SMART-doelen. Deze SMART-doelen worden vervolgens omgezet naar inspanningen/ activiteiten die gemakkelijker te monitoren zijn dan gedragsdoelen. In overleg met organisaties uit Kudelstaart/Aalsmeer worden SMART-doelstellingen opgesteld onder de volgende drie ER-doelen:

1. Gezonder eten en drinken.
2. Meer bewegen.
3. Omgeving beweegvriendelijker.

4.2.1 SMART-doelen setting onderwijs

Alvorens de SMART-doelen te beschrijven, volgt voor de setting onderwijs een beschrijving van de huidige stand van zaken, de inzet van de scholen en bijkomende voorwaarden om tot inzet te komen. Vervolgens wordt onder het kopje resultaten de SMART-doelen van de Kudelstaartse basisscholen beschreven.

Huidige stand van zaken

De drie basisscholen in Kudelstaart (De Graankorrel, OBS Kudelstaart en RK Antoniuschool) trekken beleidsmatig gezamenlijk op en hebben in samenwerking met de JOGG-regisseur SMART-doelen opgesteld om een gezond gewicht en een gezonde leefstijl bij kinderen van 4 tot 12 jaar op school te bevorderen. De uitgangssituatie is als volgt: op de Antoniuschool wordt één keer per week tijdens het 10-uurtje groente of fruit gegeten. Op de Graankorrel en de OBS Kudelstaart is dit drie keer per week. Kinderen mogen water drinken als zij dorst hebben, maar er zijn nog geen vaste 'Drinkwater' momenten onder schooltijd. Bij ouders van de medezeggenschapsraad en ouderraad is geen draagvlak voor het verplichten van water drinken tijdens het 10-uurtje en het eten van groente of fruit op alle vijf de schooldagen. Alle scholen vinden bewegingsstimulering belangrijk en hebben een bevoegde leerkracht of vakleerkracht LO voor de groepen 3 t/m 8 die twee keer per week een lesuur gym geven.

Inzet van de scholen

Alle scholen willen zich richten op gezonder eten en drinken, meer bewegen en meer kinderen op gezond gewicht. De inzet van scholen zal zo veel als mogelijk binnen bestaande kaders en bestaande activiteiten gepleegd worden. Concreet betekent dit dat alle scholen in Kudelstaart willen werken aan een gezond beleid op water drinken, groente of fruit eten en actief buiten spelen/ bewegen onder schooltijd. De te plegen inzet van de scholen is afhankelijk van het draagvlak bij de ouders voor het drinken van water, het eten van groente of fruit en actief buiten spelen/ bewegen. Om draagvlak onder

ouders te realiseren is de inzet van een gezondheidscoach van de GGD, brieven gericht op ouders, ondersteuning bij ouderbijeenkomsten of een ouderpanel van groot belang. De JOGG-regisseur wil in samenwerking met een gezondheidscoach van de GGD de scholen begeleiden en ondersteunen bij het aanpassen van het beleid en aanbod gericht op bewegen en gezonder eten en drinken. Verder hebben de scholen een aantal wensen richting de gemeenten:

1. Scholen die voor de gymlessen gebruik maken van de Proosdijhal, krijgen de mogelijkheid om tijdens de gymlessen een extra deel van de hal in gebruik te nemen en kunnen zelf het licht aan of uit doen.
2. Tijdens de gymlessen in de Proosdijhal is een beheerder aanwezig.
3. Scholen willen bij activiteiten gericht op bewegingsstimulering niet door verschillende partijen benaderd worden en geven aan dat zij de samenwerking met Sportservice Haarlemmermeer willen behouden.

Doelen

Eind 2017 willen alle basisscholen in Kudelstaart de volgende resultaten/doelen behaald hebben:

ER-doel 1: Gezonder eten en drinken

1a. Alle kinderen van 4 t/m 12 uit Kudelstaart eten tenminste drie keer per week groente of fruit tijdens het 10-uurtje op school, waar mogelijk wordt dit in de toekomst (2017) uitgebreid naar vijf keer per week.

1b. Alle basisscholen in Kudelstaart hebben tenminste één keer per dag een "Drinkwater moment" waarbij alle kinderen (4 t/m 12 jaar) water drinken.

1c. Er is een aantrekkelijk watertappunt op school beschikbaar.

1d. Er is draagvlak bij de medezeggenschapsraad en de ouderraad van de basisscholen in Kudelstaart voor het stimuleren van water drinken en het eten van groente/fruit onder schooltijd.

ER-doel 2: Meer bewegen

2a. Alle basisscholen in Kudelstaart voeren voor alle groepen een beleid en aanbod in voor actief en beredeneerd³ (buiten) spelen tijdens de pauzes.

2b. De basisscholen zetten zich actief in om alle kinderen tijdens de pauzes matig intensief actief te laten bewegen.

2c. Alle basisschoolkinderen in Kudelstaart behouden minimaal twee keer per week een lesuur gym van een bevoegde leerkracht⁴ of vakleerkracht LO.

2d. Alle kinderen uit Kudelstaart komen bij voorkeur lopend of anders met de fiets naar school.

2e. Tijdens de gymlessen van de basisscholen in de Proosdijhal, krijgt de gymleraar de mogelijkheid om een extra deel van de hal in gebruik te nemen.

ER-doel 3: Omgeving beweegvriendelijker

3a. Alle scholen in Kudelstaart hebben schoolpleinen die uitnodigen tot bewegen⁵.

---

³ Beredeneerd (buiten) spelen: spelen volgens een plan, bij voorkeur aan de hand van een effectief bewezen methode.

⁴ Module vakbekwaamheid bewegingsonderwijs.

⁵ Bij voorkeur door: interventie Playgrounds.

4.2.2 SMART-doelen setting kinderopvang

Eind 2017 wil kinderopvang Solidoe in Kudelstaart de volgende resultaten/doelen behaald hebben:

ER-doel 1: Gezonder eten en drinken

1e. Alle kinderen van de dagopvang en de BSO in Kudelstaart hebben tenminste één keer per dag een vast "Drinkwater moment" (voorstel tijdens het 4-uurtje) en drinken tussen de vaste eet- en drinkmomenten water wanneer zij dorst hebben.

1f. Elke opvanglocatie van Solidoe heeft een aantrekkelijk watertappunten.

1g. Er is draagvlak bij de kinderleidsters en de ouders voor het stimuleren van water drinken en bewegen bij alle kinderen van de dagopvang en de BSO in Kudelstaart.

ER-doel 2: Meer bewegen

2f. Solidoe voert voor alle opvanggroepen in Kudelstaart een beleid en aanbod in voor actief en beredeneerd⁶ (buiten) spelen en bewegen.

2g. Leid(st)ers van Solidoe zetten zich in voor actief buiten spelen in de dagopvang en de BSO in Kudelstaart.

2h. Tenminste 8 kinderleidster van Solidoe worden bijgeschoold om met bewegen binnen de kinderopvang aan de slag te kunnen.

2i. Er is een naschools sportaanbod voor BSO-kinderen en kinderen uit de wijk op locatie van de Rietpluim in Kudelstaart.

2j. Vanuit kinderopvang Solidoe wordt een beweegactiviteit voor ouders en hun kind georganiseerd.

ER-doel 3: Omgeving beweegvriendelijker

3a. De kinderopvanglocatie de Rietpluim heeft een speelplaats (gedeeld met de Antoniuschool en de OBS Kudelstaart) dat uitnodigt tot bewegen.

4.2.3 SMART-doelen setting Sport, Welzijn en Cultuur

ER-doel 1: Gezonder eten en drinken

1h. Sportservice Haarlemmermeer biedt bij al haar sportevenementen/activiteiten in Aalsmeer een beleid en aanbod in voor gezonder eten en drinken.

1i. Tenminste drie verenigingen in Kudelstaart/Aalsmeer drinken water of thee voor/tijdens/na afloop van het sporten en voeren een gezonde sportkantine met de kwalificatie brons, zilver of goud.

1j. Bij tenminste 50% van de schoolsporttoernooien wordt de gezonde keus aangeboden (water en/of een stuk fruit) in plaats van limonade en snoep.

1k. Bij tenminste 50% van de activiteiten georganiseerd door combinatiefunctionarissen in Aalsmeer wordt de gezonde keus aangeboden (water en/of een stuk fruit) in plaats van limonade en snoep.

---

⁶ Beredeneerd (buiten) spelen: spelen volgens een plan, bij voorkeur aan de hand van een effectief bewezen methode.

4.3 Procesdoelen

Om de voortgang van JOGG te bewaken zijn er doelen gesteld met betrekking tot het proces:

Lokale organisatie

1. Er wordt een organisatiestructuur opgesteld met daarin een projectgroep (verantwoordelijk voor het plan van aanpak en het bewaken ervan), een stuurgroep (voorwaardenscheppend en sturend), verschillende werkgroepen verantwoordelijk voor de uitvoering van het plan van aanpak, zie punt 2) en een spin in het web die alles coördineert (JOGG-regisseur).
2. Er worden verschillende werkgroepen opgesteld, die structureel en duurzaam bezig zijn met het bevorderen van een gezonde leefstijl (vanuit hun eigen organisatie of de buurt) voor de jeugd en hun ouders in Aalsmeer, waaronder ten minste:
  - Werkgroep Activiteiten (in eerste instantie voor de doelgroep 4-12 jaar).
  - Werkgroep Communicatie.
  - Werkgroep Monitoring en evaluatie.
  - Werkgroep Preventie en Zorg.

Lokale samenwerking

1. Er zijn verbindingen tussen lokale publieke en private partijen gelegd.
2. Lokale bestaande activiteiten zijn versterkt door koppeling met de (landelijke) JOGG-campagnes. Daarnaast zullen waar nodig nieuwe activiteiten opgezet worden.
3. Er zijn nieuwe stakeholders aangehaakt bij JOGG Aalsmeer.

Politiek-bestuurlijk draagvlak

1. Gezond gewicht, als onderdeel van een gezonde leefstijl, heeft een belangrijke plaats in het collegeprogramma.
2. Burgemeester en wethouders zijn enthousiast, bekend met en betrokken bij de JOGG-beweging en zetten zich in vanuit hun eigen portefeuille (middelen en menskracht) en faciliteren/stimuleren een gezonde leefomgeving (fietspaden, speelplekken, sportaccommodaties) en de gezonde keuze.
3. De verschillende betrokken beleidsterreinen nemen de JOGG doelstellingen mee in hun bestuurlijke besluitvorming, wat zorgt voor een eenduidige, gerichte aanpak.
4. Naast de beleidsterreinen sport, gezondheid, jeugd en welzijn zijn ook andere beleidsterreinen betrokken bij JOGG: zoals economische zaken, ruimtelijke ordening en wonen, veiligheid en toerisme.

Omgeving beweegvriendelijker

1. Vanuit het speelbeleid van Aalsmeer wordt ingezet op het realiseren van voldoende kwalitatief goede (in)formele speel- en beweegplekken voor 4 t/m 12 jarigen in Kudelstaart.

Publiek-private samenwerking

1. Lokale publieke en private organisaties werken samen mee aan de planning en implementatie van de lokale JOGG-aanpak en zijn actief betrokken bij het behalen van de JOGG-doelstellingen.

Sociale marketing

1. De principes van Sociale Marketing worden toegepast door leden van de werkgroep activiteiten en verbinding preventie en zorg.

Monitoring en evaluatie

1. JOGG Aalsmeer wordt gemonitord en geëvalueerd op proces en output (de te plegen inspanningen/activiteiten) om de geformuleerde SMART-doelstellingen te realiseren. Het proces

wordt gemonitord met de JOGG-voortgangstool. De SMART-doelstellingen die in verschillende settings geformuleerd worden of al geformuleerd zijn, worden in samenspraak met GGD Amsterdam geëvalueerd aan de hand van het opgestelde monitoring- en evaluatieplan JOGG Aalsmeer.

Verbinding preventie en zorg

1. JOGG Aalsmeer werkt aan een sluitende ketenaanpak waarin kinderen met overgewicht/obesitas en kinderen met ondergewicht worden gesignaleerd en doorverwezen naar geschikte (zorg)programma's.

Alle scholen in Kudelstaart en Kinderopvang Solidoe willen zich inzetten om kinderen met een motorische achterstand, overgewicht of ondergewicht te signaleren en door te verwijzen naar een passend aanbod in de buurt en/of de JGZ.

2. JOGG Aalsmeer zorgt voor/ werkt aan een sluitende ketenaanpak waarin het kind vanuit de zorg wordt terug begeleid naar voedings- en beweegactiviteiten in het publieke domein.

De werkgroep verbinding preventie en zorg heeft de volgende SMART-doelstellingen opgesteld:

1a. Er is een sociale kaart van leefstijlinterventies en een zorgpad in Aalsmeer opgesteld en gepubliceerd.

1b. De sociale kaart wordt verspreid onder (zorg)professionals die met kinderen van 0-18 jaar werken en zij worden gemotiveerd te signaleren en te handelen/door te verwijzen bij overgewicht, ondergewicht of een motorische achterstand.

1c. Zo nodig wordt ontbrekend aanbod ontwikkeld en geïmplementeerd binnen de bestaande financiële en organisatorische mogelijkheden.

Communicatie

1. Er vindt lokale PR plaats: inzet van (social) media en communicatiemiddelen van JOGG-partners en relevante mediapartners.

Ouders

1. Ouders van kinderen van 0 t/m 12 worden betrokken bij de JOGG-organisatie en waar mogelijk betrokken bij activiteiten die onder de JOGG-paraplu vallen.
2. Er zullen activiteiten en communicatiemiddelen ingezet worden die specifiek gericht zijn op ouders van kinderen van 0 t/m 12 jaar.

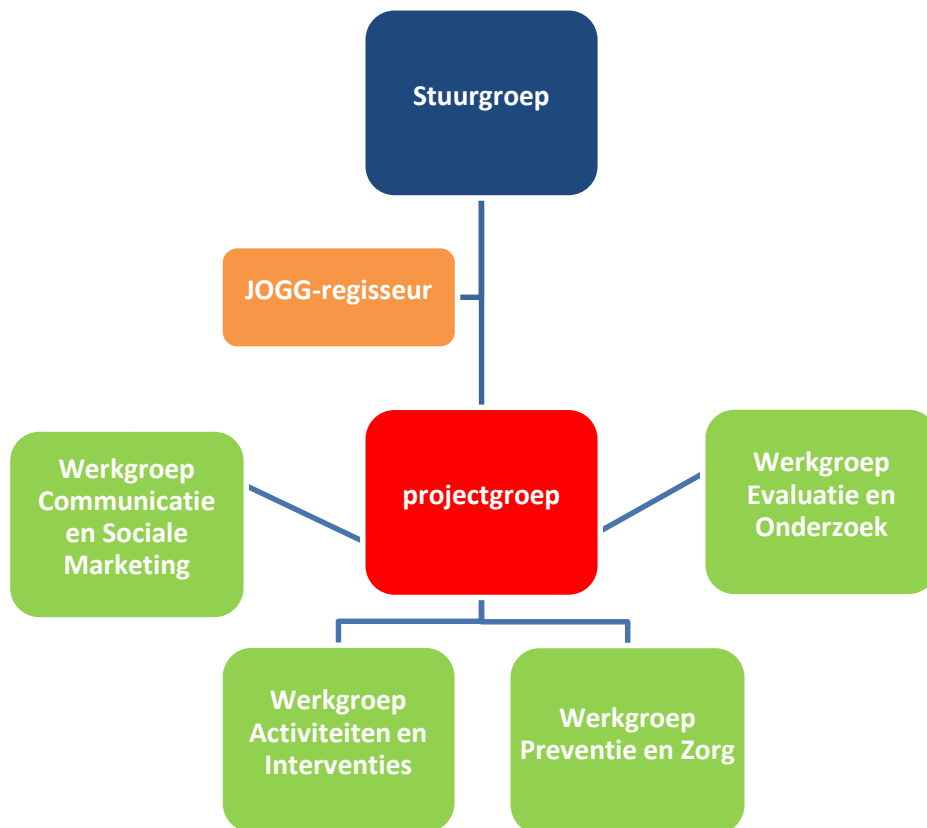
5. Voorstel Themakeuze

Binnen JOGG wordt gewerkt met verschillende thema's: Drinkwater, Gratis Bewegen en Groente en Fruit. Deze thema's worden in aansluiting op de opgestelde en op te stellen SMART-doelen ingezet. Voor elk thema zijn ondersteuning en materialen van het landelijk JOGG-bureau beschikbaar die bij de uitwerking van activiteiten gebruikt kunnen worden. Geadviseerd wordt om elk thema tenminste 9 maanden in te zetten. In 2015 zal in Aalsmeer gestart worden met het thema DrinkWater. Het thema Gratis Bewegen en Groente en Fruit worden uitgerold bij het verder uitwerken van de activiteiten om de SMART-doelen te realiseren.

De keuze om te starten met het thema DrinkWater heeft meerdere redenen: 1) het probleem van gezoete dranken is het grootste probleem voor Aalsmeer; 2) voor DrinkWater zijn reeds goede ervaringen elders in het land voorhanden die opgedaan zijn binnen scholen, sportverenigingen en in de wijk en 3) het thema DrinkWater is breed inzetbaar: bij voedingsactiviteiten en beweegactiviteiten.

6. Voorstel JOGG-organisatie Aalsmeer

Voor een effectieve uitvoering van de JOGG-aanpak in Aalsmeer wordt een JOGG-organisatie opgezet. Deze organisatie bestaat uit een stuurgroep, een projectgroep en werkgroepen (zie Figuur 3).

Figuur 3. Organisatiestructuur JOGG Aalsmeer.

6.1 Stuurgroep

De stuurgroep is strategisch sturend en voorwaardenscheppend. Zij beslist over het plan van aanpak, de planning en voortgang, begroting en het aangaan van samenwerkingen met private en publieke partners. De leden van de stuurgroep denken strategisch mee en enthousiasmeren andere partijen om zich bij JOGG aan te sluiten. De stuurgroep komt 3 keer per jaar samen. In de stuurgroep zullen de volgende partijen/personen zitting hebben:

- Gertjan van der Hoeven; Wethouder Jeugd, Onderwijs, Sport en Kunst en Cultuur, Ruimtelijke ordening, Vergunningen, Toezicht en Handhaving.
- Ad Verburg; Wethouder Zorg, Werk en Inkomen, Economisch Beleid, Onderhoud Openbare ruimte en Verkeer en vervoer.
- Margreet Nugteren; Beleidsmedewerker volksgezondheid gemeente, secretaris.
- Judith de Meij; Gezondheidsbevorderaar/ onderzoeker van GGD Amsterdam.
- Hennie Limberger; Lid RvB St. Zorg en Zekerheid.
- Nanda van de Wiel; Directeur Sportservice Haarlemmermeer.
- Mariëlle Splinter; JOGG-regisseur.

6.2 Projectgroep

De projectgroep geeft invulling aan de inhoud (plan van aanpak), maakt de uitvoering ervan mogelijk en bewaakt de voortgang. Daarnaast hebben de leden van de projectgroep een belangrijke rol in het

motiveren en betrokken houden van de uitvoerende partijen. De projectgroep komt 3 tot 4 keer per jaar samen en bestaat uit:

- Mariëlle Splinter; JOGG-regisseur (voorzitter)
- Margreet Nugteren; Beleidsmedewerker volksgezondheid gemeente (vice voorzitter)
- Annette Bij-Zwart; Adviserend geneeskundige van Zorg en Zekerheid
- Heleen Broerse; Directeur Graankorrel, Vertegenwoordiger scholen Kudelstaart
- Juliette Piet; vestigingsmanager Solidoe

6.3. JOGG-regisseur

De JOGG-regisseur is de verbinding tussen de stuurgroep en de projectgroep. Zij voert de regie over de lokale JOGG-aanpak en verbindt daarbij partijen, zodat op lokaal niveau resultaten worden bereikt. De JOGG-regisseur wordt het eerste half jaar vanuit het landelijk JOGG-bureau gecoacht en ondersteund door een JOGG-coach (Ingrid Bakker).

6.4 Werkgroepen

Er worden verschillende werkgroepen geformeerd. De leden van de werkgroepen dragen zorg voor de uitvoering van JOGG. Leden versterken bestaande activiteiten, rollen de themacampagnes zoals Drinkwater en Gratis Bewegen uit, zorgen voor verbinding van activiteiten en ontplooiën nieuwe activiteiten waar nodig. De volgende werkgroepen worden voorgesteld:

- *Werkgroep communicatie en sociale marketing.* De werkgroep communicatie en sociale marketing zet een communicatiestrategie op, draagt zorg voor de communicatie rondom JOGG-Aalsmeer en geeft invulling aan de pijler Sociale Marketing. De werkgroep zal zo mogelijk bestaan uit:
  - Communicatiemedewerker Zorg en Zekerheid: Melanie Hulsbos.
  - Communicatiemedewerker gemeente: Tim Bakker
  - Communicatiemedewerker gemeente: Marianne van den Berg
  - Ambtenaar Volksgezondheid: Margreet Nugteren
  - JOGG-regisseur: Mariëlle Splinter.
- *Werkgroep activiteiten en interventies.* Deze werkgroep houdt zich bezig met de inventarisatie van de huidige activiteiten voor kinderen van 0-4 en 4-12 jaar, de versterking van deze activiteiten en de inzet en uitvoering van nieuwe activiteiten in het JOGG-gebied Kudelstraart. Hierbij zullen sociale marketing tools worden ingezet. De vertegenwoordiging voor de doelgroep 0-4 jarigen zal bestaan uit:
  - Heleen Broerse; Directeur Graankorrel
  - Begeleider/Leerkracht leerlingenraad Graankorrel.
  - Juliette Piet; vestigingsmanager Solidoe
  - Melanie Hulsbos, communicatiemedewerker Zorg en Zekerheid.
- *Werkgroep evaluatie en onderzoek.* Deze werkgroep houdt zich bezig met doen van onderzoek en het verzamelen van de resultaten van de JOGG-aanpak. Hierbij hoort een nulmeting, het schrijven van het onderzoeksplan en de uitvoering van het effect- en procesonderzoek. Deze groep bestaat uit:
  - Mariëlle Splinter; JOGG-regisseur
  - Margreet Nugteren; Beleidsmedewerker volksgezondheid gemeente
  - Onderzoeker GGD Amsterdam.
- *Werkgroep preventie en zorg.* Deze werkgroep houdt zich bezig met het optimaliseren van het ketenaanbod (pijler 5 JOGG). De werkgroep zal bestaan uit:
  - Mariet Peeters, teamleider JGZ, GGD Amsterdam

- José Lentjes, jeugdgezondheidsarts, GGD Amsterdam (Aalsmeer)
- Dagmar Burggraaf, jeugdgezondheidsarts, GGD Amsterdam (Kudelstaart)
- Chantal Willems, verpleegkundige, GGD Amsterdam
- Gertrud Nap, verpleegkundige GGD Amsterdam
- Saskia Hupkes, cb-arts, GGD Amsterdam
- Annette Bij-Zwart; Adviserend geneeskundige van Zorg en Zekerheid
- Albert Dercksen, Fysio & Fitness Kudelstaart-Aalsmeer
- Daniëlle Jonker, gewichtsconsulente in Aalsmeer
- Chantal van Beek, diëtiste, Voedietist
- Bert Hoenen, beleidsadviseur gemeente Aalsmeer
- Gert-Jan Smit, adviseur, REOS.

6.5 Beoogde stakeholders

In Aalsmeer zijn veel instellingen, organisaties en stichtingen bezig met de doelgroep jeugd en hun ouders/verzorgers die een bijdrage kunnen leveren aan de JOGG-organisatie door deelname aan de stuurgroep/projectgroep/werkgroep. Dit zijn onder andere scholen, opvangorganisaties, sportverenigingen, de gezondheidszorg en publieke- en private partijen.

6.5.1 Stakeholdersbijeenkomsten

In de periode maart-september 2015 zijn diverse stakeholdersbijeenkomsten georganiseerd om de JOGG-organisatie in Kudelstaart op te tuigen. In eerste instantie zijn gesprekken gevoerd met stakeholders uit Kudelstaart binnen de setting onderwijs, kinderopvang, welzijn, sport en zorg. Daarnaast zullen stakeholders die in de hele gemeente Aalsmeer een grote rol spelen op termijn ook uitgenodigd worden. Tijdens deze stakeholdersbijeenkomsten worden zij geïnformeerd over de JOGG-aanpak en wordt de bijdrage die vanuit de eigen organisatie geleverd kan worden besproken. Samen met de stakeholders wordt gekozen waar JOGG-Aalsmeer zich op richt en per setting SMART-doelen opgesteld die een bijdrage leveren aan de ER-doelen genoemd in paragraaf 4.2. en of de gestelde doelen voor JOGG Aalsmeer realistisch en haalbaar zijn. Hiermee krijgen de stakeholders de mogelijkheid om op een interactieve wijze aan te geven wat zij kunnen en willen bijdragen aan de JOGG-aanpak in Aalsmeer. Uitgangspunt hierbij is om bestaande lokale initiatieven versterken en waar nodig nieuwe initiatieven te ontplooiën.

6.5.2 Activiteiten stakeholders

In Aalsmeer gebeurt er al het een en ander op het gebied van gezonde voeding, bewegingsstimulering en de aanpak van overgewicht voor de doelgroep jeugd/jongeren. In de werkgroepen activiteiten en preventie en zorg wordt gewerkt aan een sociale kaart zodat er een overzicht beschikbaar is van bestaande activiteiten en interventies. Op basis van dit overzicht kunnen bestaande activiteiten versterkt of aangevuld worden aan de hand van de door stakeholders opgestelde SMART-doelstellingen. Tevens is een activiteitenkalender JOGG Aalsmeer opgesteld die met input van de werkgroepen up to date gehouden zal worden.

7. Budget en personele inzet JOGG Aalsmeer

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de financiën en de bijdragen van de diverse partners van JOGG, alsook de ondersteuning vanuit het JOGG-bureau. Voor de uitvoering van de JOGG aanpak zijn financiële middelen en personele inzet nodig. Hieronder volgt een schema van de middelen, die JOGG Aalsmeer momenteel voor de periode 2015-2017 tot zijn beschikking heeft:

Bijdrage gemeente

De bijdrage van de gemeente over 3 jaar bestaat uit:

Deelname JOGG(contractueel)	€ 18.200 voor 2015-2017 (5.000 +21% BTW per jaar)
Onderzoeksbudget	Offerte GGD Amsterdam (juli 2015). Dit voorstel wordt onderdeel van het plan van aanpak JOGG Aalsmeer.
Loonkosten regisseur	€ 31.5000 ('15), € 32.455 ('16), € 33.418 ('17)
Activiteitenbudget	€ 21.000 voor 2015-2017 (€ 7000,- per jaar)
Personele inzet	Participatie van de wethouders Ad Verburg en Gertjan van der Hoeven en twee beleidsadviseurs Margreet Nugteren (Gezondheid) en Tjipke Bokma (Sport).

Bijdrage Zorg en Zekerheid

Financiële bijdrage	€ 37.500 (besteedbaar in 2015-2019)
Personele inzet	(communicatie werkgroep, pijler 5, projectgroep en stuurgroep)

Bijdrage GGD Amsterdam

Personele inzet (stuurgroep)	Inzet Health promotor and Researcher (financiering vanuit GGD uren beschikbaar voor de gemeente in de GR)
personele inzet onderzoek	Epidemioloog: Factsheet overgewicht 3-14 jarigen Onderzoeker: monitor en evaluatie doelen JOGG (offerte volgt).
Personele inzet Jeugdgezondheidszorg	Deelname werkgroep preventie en zorg

Bijdrage JOGG Landelijk

Advies en coaching	persoonlijk advies bij lokale implementatie van de JOGG aanpak.
Training en intervisie	jaarlijks biedt JOGG trainingen op de 5 pijlers, intervisie trajecten met andere gemeenten en kennisdeling met andere JOGG gemeenten
Communicatiekracht	JOGG biedt centraal ontwikkelde communicatiematerialen en advies van een communicatie expert
Verbindingskracht	door nauwe samenwerking met zes landelijke partners
JOGG Coach	worden ingezet om de implementatie van de JOGG-aanpak te versnellen
JOGG Experts	JOGG-experts ondersteunen en coachen de JOGG-regisseurs op de specifiek onderwerpen, social marketing, verbinding preventie en zorg, monitoring en evaluatie en PPS

Bijdrage overige partners

Deze bijdrage is afhankelijk van de grote van het bedrijf, expertise en mogelijkheden. Op dit moment hebben de volgende partners toegezegd een bijdrage te leveren aan JOGG Aalsmeer:

- PCBS de Graankorrel, Heleen Broerse, directeur: deelname projectgroep
- OBS Kudelstaart, Margriet van der Zalm, directeur: inzet personeel voor uitvoering activiteiten JOGG.
- RK Antoniuschool, Peter Rodenburg, directeur: inzet personeel voor uitvoering JOGG.
- Solidoe kinderopvang, Juliette Piet, vestigingsmanager: personele inzet projectgroep/ werkgroep activiteiten
- ESA, Marten van Maastrigt, directeur
- Fysio & Fitness Kudelstaart, wil aansluiten bij JOGG Aalsmeer
- De Binding
- Cultuurpunt Aalsmeer
- JGZ, GGD Amsterdam
- C.k.v. VZOD
- RKDES
- SV Omnia
- Sportservice Haarlemmermeer: personele inzet stuurgroep, leverancier JOGG regisseur

Overige partners zullen gaandeweg toegevoegd worden aan dit lijstje.

8. Uitvoeringsplan JOGG Aalsmeer

Om uitvoering te geven aan de opgestelde doelstellingen wordt in de activiteitenwerkgroep en werkgroep preventie en zorg een uitvoeringsplan JOGG Aalsmeer opgesteld volgens het format in bijlage 2. Hierbij worden uit te voeren activiteiten gekoppeld aan opgestelde doelstellingen. Een vooraf opgesteld meerjarig uitvoeringsplan is niet geschikt voor JOGG. De SMART-doelstellingen en de daaraan gekoppelde activiteiten moeten gedragen worden door de stakeholders en vanuit de diverse werkgroepen moeten activiteiten geïnitieerd worden. In 2015-2016 zullen activiteiten gericht zijn op ER-doel 1: gezonder eten en drinken. In 2016-2017 zal uitvoering gegeven worden aan ER-doel 2 (meer bewegen) en ER-doel 3 (omgeving beweegvriendelijker).

Bijlage 1: Aanknopingspunten voor JOGG-Aalsmeer bij gemeentelijke nota's

In verschillende gemeentelijke nota's zijn aanknopingspunten te vinden die aansluiten bij het hoofddoel van JOGG Aalsmeer. Hieronder volgt een opsomming van de nota's en de speerpunten die een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan JOGG Aalsmeer.

Gezondheidsnota 'Gezondheid op peil' 2010-2014

De gemeentelijke visie op het gebied van gezondheidsbeleid luidt als volgt:

'Mensen zijn in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor het eigen gedrag en daarmee ook voor hoe gezond men leeft. De gemeente kan door het bevorderen van een gezonde leefstijl en positief beïnvloeden van de sociale en fysieke omgeving echter wel stimuleren dat mensen een gezonde keuze maken.'

Speerpunt van belang voor JOGG Aalsmeer:

Het gelijk blijven (dus niet toenemen) van het percentage overgewicht bij jongeren en volwassenen/senioren in Aalsmeer t.o.v. peiljaar 2008.

Wat wil de gemeente hiervoor doen?

- Een gezonde manier van leven te bevorderen;
- Te zorgen voor een gezonde sociale, psychische en fysieke omgeving;
- De beschikbaarheid en toegankelijkheid van zorg te verbeteren.

De visie van het gezondheidsbeleid van Aalsmeer sluit aan bij de landelijke JOGG-beweging. JOGG staat voor Jongeren Op Gezond Gewicht. De gemeente heeft van de aanpak overgewicht bij jongeren in het gezondheidsbeleid een speerpunt gemaakt en op 16 oktober 2014 de samenwerkingsovereenkomst met JOGG Nederland voor een periode 2015-2017 ondertekend. De JOGG-aanpak richt zich op sterke bestuurlijke en politieke betrokkenheid, publiek-private samenwerking, benutten van social marketing, adequaat monitoren van ontwikkelingen en een goede verbinding vanuit de preventie naar de zorg.

Actualisatie Sportnota 2014: AalsMeer Bewegen 2015 – 2018

De gemeente Aalsmeer wil een gemeente zijn waar zoveel mogelijk inwoners op een verantwoorde manier aan enige vorm van sportbeoefening kunnen en zullen (blijven) doen door sporten en bewegen van jongs af aan te stimuleren. Enkele belangrijke speerpunten voor JOGG Aalsmeer (doelgroep 6-12 jaar) zijn:

- Minimaal 95% van de doelgroep doet aan sport in 2018
- Minimaal 90% van de doelgroep doet dit via een vereniging
- Overgewicht bij de doelgroep is <10%

Kadernota Jeugd en gezin 2013-2015

In het uitvoeringsprogramma bij de Kadernota Jeugd en Gezin 2013-2015 zijn de volgende speerpunten opgenomen die aansluiten met de doelstellingen van JOGG-Aalsmeer:

- De basisschool is een veilige, stimulerende en gezonde omgeving die past bij het kind.
- Kinderen en jongeren die achterblijven in hun persoonlijke ontwikkeling worden gesignaleerd en ondersteund.
- Kinderen en jongeren groeien op in een veilige buurt (belangrijkste voorwaarde voor een gezonde omgeving).

Nota onderwijsvisie 2015-2018

De gemeente vindt talentontwikkeling en deelname aan sport en culturele verenigingen belangrijk en heeft de laatste jaren daarom vooral ingezet op het leggen van verbindingen in het sociale domein door bijvoorbeeld combinatiefunctionarissen.

De volgende speerpunten sluiten aan met de doelstellingen van JOGG Aalsmeer.

- Bewegen in het onderwijs stimuleren.
- Kinderen en jongeren die achterblijven in hun persoonlijke ontwikkeling worden gesignaleerd en ondersteund.
- Verbinding maken met het gezin/ouderbetrokkenheid in verband met hun primaire verantwoordelijkheid, samenwerken met ouders als aandachtspunt op scholen.

Uitvoeringsplan Spelen Aalsmeer 2015-2017

In het Uitvoeringsplan wordt allereerst ingegaan op de beleidsvisie en de vertaling van beleidsvoornemens uit het Speelruimteplan. Vervolgens komt de concrete uitvoering aan bod voor de jaren 2014 tot en met 2017, inclusief de planning, financiële paragraaf en communicatie.

Eind 2013 bedraagt het aantal speeltuinen 139. Het Uitvoeringsplan geeft tot en met halverwege 2017 aan welke uitvoeringszaken zijn gepland. Samengevat komt dit per wijk neer op de volgende ingrepen:

Kern	Aantal speeltuinen				
	Voldoet	Nieuw	Herinrichten/uitbreiden	Speelnatuur	Opheffen
Centrum	3	3	2	2	0
Stommeer	8	0	11	0	5
Hornmeer	4	1	6	1	6
(Nieuw) Oosteinde	17	0	12	2	3
Kudelstaart	21	0	23	3	11
Totaal 118	53	4	54	8	25

Nota WMO "Meedoen mogelijk maken" 2015-2018

Aalsmeer kiest binnen de WMO voor preventieve inzet die zowel gericht is op alle Aalsmeeders (de zogenoemde algemene preventie), als op groepen van inwoners met een specifiek probleem (de zogenoemde selectieve preventie). In de nota worden in aansluiting op de JOGG-doelen activiteiten die aansluiten op het lokaal gezondheidsbeleid genoemd (vb: bewegen, gezond eten, voorkomen en tegengaan van psychosociale klachten zoals depressie en eenzaamheid);

Bijlage 2: Opzet uitvoeringsplan JOGG Aalsmeer

Werkgroep: Activiteiten setting school en kinderopvang				trekker: Mariëlle Splinter, JOGG-regisseur SSHM en Heleen Broerse, directeur Graankorrel			
Doelstellingen waar de werkgroep een bijdrage aan kan en wil leveren:							
ER 1: Gezonder eten en drinken (2015-2016)							
1a. Alle kinderen van 4 t/m 12 uit Kudelstaart eten tenminste drie keer per week groente of fruit tijdens het 10-uurtje op school, waar mogelijk wordt dit in de toekomst (2017) uitgebreid naar vijf keer per week. 1b. Alle basisscholen in Kudelstaart hebben tenminste één keer per dag een “Drinkwater moment” waarbij alle kinderen (4 t/m 12 jaar) water drinken. 1c. Er is een aantrekkelijk watertappunt op school beschikbaar. 1d. Er is draagvlak bij de medezeggenschapsraad en de ouderraad van de basisscholen in Kudelstaart voor het stimuleren van water drinken en het eten van groente/fruit onder schooltijd. 1e. Alle kinderen van de dagopvang en de BSO in Kudelstaart hebben tenminste één keer per dag een vast “Drinkwater moment” (voorstel tijdens het 4-uurtje) en drinken tussen de vaste eet- en drinkmomenten water wanneer zij dorst hebben. 1f. Elke opvanglocatie van Solidoe heeft een aantrekkelijk watertappunten. 1g. Er is draagvlak bij de kinderleidsters en de ouders voor het stimuleren van water drinken en bewegen bij alle kinderen van de dagopvang en de BSO in Kudelstaart. 1e. Alle kinderen van de dagopvang en de BSO in Kudelstaart hebben tenminste één keer per dag een vast “Drinkwater moment” (voorstel tijdens het 4-uurtje) en drinken tussen de vaste eet- en drinkmomenten water wanneer zij dorst hebben. 1f. Elke opvanglocatie van Solidoe heeft een aantrekkelijk watertappunten. 1g. Er is draagvlak bij de kinderleidsters en de ouders voor het stimuleren van water drinken en bewegen bij alle kinderen van de dagopvang en de BSO in Kudelstaart.							
Wat: activiteit/interventie	Waar: setting	voor Wie: doelgroep	Waarom: doelstelling	door Wie: projectleider/ leden	Wanneer:	Stand van zaken	(tussentijds) Resultaat

Schoolontbijt Graankorrel			nr(s): Doel: ...		Start: ... Kick off: ... Duur: ..	☐ in voorbereiding ☐ loopt ☐ afgerond	
Campagne Drinkwater op de Graankorrel						☐ in voorbereiding ☐ loopt ☐ afgerond	
Campagne Drinkwater bij k.o. Solidoe						☐ in voorbereiding ☐ loopt ☐ afgerond	
						☐ in voorbereiding ☐ loopt ☐ afgerond	
						☐ in voorbereiding ☐ loopt ☐ afgerond	
						☐ in voorbereiding ☐ loopt ☐ afgerond	
						☐ in voorbereiding ☐ loopt ☐ afgerond	
						☐ in voorbereiding ☐ loopt ☐ afgerond	
						☐ in voorbereiding ☐ loopt ☐ afgerond	